

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

21 בדצמבר 2009

468

ד' בטבת התש"ע

עמוד

112 הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 18), התש"ע-2009

הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 18), התש"ע-2009

1. תיקון סעיף 1 בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, בהגדרה "מיועד לשירות ביטחון", במקום "שבע עשרה שנים" יבוא "שש עשרה שנים וחצי".
2. תיקון סעיף 2 בסעיף 2 לחוק העיקרי, פסקאות (2) ו-(א2) – יימחקו.
3. תיקון סעיף 14 בסעיף 14 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ג) – בטל.
4. תיקון סעיף 20 בסעיף 20 לחוק העיקרי –
- (1) סעיף קטן (א1) – בטל;
- (2) בסעיף קטן (ב), המילים "או (א1)" – יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

(א) אם הגיע לאותו גיל אחרי יום א' בתשרי ולפני יום א' בניסן של אותה שנה – כמי שהגיע לאותו גיל ביום א' בתשרי של אותה שנה;

(ב) אם הגיע לאותו גיל אחרי יום א' בניסן של אותה שנה – כמי שהגיע לאותו גיל ביום א' בניסן של אותה שנה;

(א2) פסקה (2) לא תחול על החישוב, אם מלאו או לא מלאו לאדם פלוני שמונה עשרה שנים, לעניין –

(1) ההגדרה "יוצא צבא" שבסעיף 1 וסעיפים 13, 15 ו-16 – למעט לעניין שירות במסלולי העתודה שהוכרו בפקודות הצבא, ושירות בלא תשלום כמשמעותו בפקודות האמורות;

(2) סעיפים 20(א) ו-1(א), 24 ו-24א.

סעיפים סעיף 2 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], 1 ו-2 התשמ"ו-1986 (להלן – החוק), קובע הוראות לעניין חישוב גילים. בין השאר קבועה בו, בפסקאות (2) ו-(א2), חוקת הגילים, ולפיה רואים מי שהגיע לגיל מסוים בין תחילת השנה העברית לאמצע השנה העברית, כמי שנולד בתחילת השנה העברית, ומי שהגיע לגיל מסוים בין אמצע השנה העברית לסופה, כמי שנולד באמצע השנה העברית. לפי חוקה זו רואים למעשה את כלל המיועדים לשירות ביטחון, לצורך הליכי הרישום והבדיקה לגיוס, כמי שנולדו באחד משני התאריכים הקבועים בחוקה. פועל יוצא של חוקה זו הוא שכל מיועד לשירות ביטחון ויוצא צבא מוחזק כמי שגדול מכפי גילו האמיתי בתקופה של עד חצי שנה.

בעבר, הקלה חוקה זו על תכנון גיוסם של המיועדים לשירות ביטחון. כיום, דומה כי אבד הכלח על חוקה זו, זאת מכיוון ששיטות הרישום והגיוס בצבא ההגנה לישראל הקיימות היום, מסוגלות להתמודד עם תהליכי הגיוס גם בלא צורך בחוקת הגילים.

מוצע על כן לקבוע כי פוקד יהיה ראוי לקרוא למיועד לשירות ביטחון שמלאו לו שש עשרה שנים וחצי לרישום ולבדיקה, ובמקביל לבטל את חוקת הגילים.

יובהר כי התיקון המוצע מותיר על כנו את הוראת פסקה (1) של סעיף 2 לחוק ולפיה חישוב גיל המיועד לגיוס ייעשה לפי לוח השנה העברי.

וזה נוסחן של פסקאות (2) ו-(א2) של סעיף 2 לחוק שמוצע לבטל:

"חישוב גילים"

2. לעניין חוק זה –

(1) ...

(2) מי שהגיע לגיל פלוני בשנה פלונית של הלוח העברי רואים אותו –

(ג) סעיף 2(2) לא יחול על החישוב אם מלאו או לא מלאו לאדם פלוני שבע עשרה שנים.
"תקופת הקריאה להתייצבות לשירות סדיר"
... 20.

(א) על אף הוראות סעיף קטן (א), יוצא צבא לא ייקרא לשירות במסלולי העתודה שהוכרו בפקודות הצבא ולשירות ללא תשלום כמשמעותו בפקודות האמורות, אלא אם כן הזמן שנקבע להתייצבות הוא בתוך תקופות אלה:

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; ס"ח התשס"ח, עמ' 511.

- (3) בסעיף קטן (ג), במקום "א), (א1) ו-(ב)" יבוא "א) ו-(ב)";
- (4) בסעיף קטן (ג1), במקום "א), (א1) ו-(ב)" יבוא "א) ו-(ב)";
- (5) בסעיף קטן (ד), במקום "סעיפים קטנים א) ו-(א1) לא יחולו" יבוא "סעיף קטן (א) לא יחול".

תיקון סעיף 36א

5. בסעיף 36א לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) לעניין סעיף זה, יראו יוצא צבא כמי שמלאו לו ארבעים שנים, ארבעים וחמש שנים או ארבעים ותשע שנים, לפי העניין, בתום השנה הקלנדרית שבה הגיע לגיל האמור".

ד ב ר י ה ס ב ר

המילואים. לפי אותה מדיניות, חיילי המילואים שוחררו מן השירות בתום השנה הקלנדרית שבה הגיעו לגיל שנקבע כגיל הפטור בעבורם. מדיניות זו נבעה בין השאר מכך שיחידות המילואים מגויסות יחדיו וכוללות את בעלי התפקידים השונים ביחידה. גריעה במהלך שנת המילואים של בעלי תפקידים ביחידה, עלולה לפגוע במצבת כוח האדם של היחידה ובתפקודה, בעת שהיא מבצעת את שירות המילואים הפעיל, בלא יכולת למלא את שורות היחידה במחליפים במהלך אותה שנה.

חוק שירות המילואים תיקן באופן עקיף את הוראות החוק לעניין זה, והגביל את סמכותן של רשויות הצבא לקרוא לחייל מילואים לשירות מילואים. על פי סעיף 36א לחוק, חייל מילואים יהיה פטור מחובת שירות מילואים אם מלאו לו 40, 45, או 49 שנים, בהתאם להכשרתו, למקצועו ולתפקידו הצבאי. פרשנות מילולית של החוק עשויה להביא למסקנה ולפיה לא ניתן לממש את הפטור בתום השנה הקלנדרית שבה הגיע החייל לגיל הפטור, כפי שהיה נהוג עד היום, אלא במועד המדויק שבו חל יום הולדתו על פי לוח השנה העברי (זאת לאור סעיף 2(1) לחוק). פרשנות כזו עשויה לגרום נזק כבד למערך המילואים.

לפיכך מוצע לתקן את הוראות סעיף 36א לחוק, ולהבהיר כי פטור משירות לפי הסעיף האמור יינתן בתום השנה הקלנדרית שבה הגיע יוצא הצבא לגיל הפטור.

(1) לגבי מי שהיה אזרח ישראלי או תושב קבוע בהגיעו לגיל שמונה עשרה לפי הוראות סעיף 2(2) – מיום שהגיע לגיל שמונה עשרה לפי הוראות סעיף 2(2) עד תום עשרים וארבעה חודשים מיום שהגיע לגיל שמונה עשרה לפי הוראות סעיף 2(2א);

(2) לגבי מי שהיה לאזרח ישראלי או לתושב קבוע לאחר הגיעו לגיל שמונה עשרה לפי הוראות סעיף 2(2) – מיום שהיה לאזרח או לתושב כאמור עד תום עשרים וארבעה חודשים מיום שהגיע לגיל שמונה עשרה לפי הוראות סעיף 2(2א), או בתוך עשרים וארבעה חודשים מיום שהיה לאזרח או לתושב כאמור, לפי המאוחר מביניהם, ואולם לא בתוך שישה חודשים מיום שהיה לאזרח או לתושב כאמור אלא אם כן הסכים לכך".

סעיף 5 לפני חקיקת חוק שירות המילואים, התשס"ח – 2008 (להלן – חוק שירות המילואים), היתה לרשויות הצבא הסמכות החוקית לקרוא לחייל מילואים לשירות מילואים פעיל כל עוד היה הוא יוצא צבא, דהיינו אזרח ישראלי או תושב קבוע שהוא גבר מגיל 18 עד גיל 54, או אישה מגיל 18 עד גיל 38. עם זאת, על פי מדיניות הצבא, שוחררו חיילי מילואים בגילאים צעירים יותר, הנעים בין 40 ל-49, בהתאם לצורכי כוח האדם של כוחות

